

Motion till riksdagen

1987/88:T11

av Nils Erik Wååg (s)

om trafikpolitiken inför 1990-talet
(prop. 1987/88:50)

Godstrafikens inriktning

För Sverige med dess längd och dess läge i Europas utkant är det nödvändigt att avstånden behärskas med en väl fungerande trafik. Utvecklingen är på rätt väg, men den behöver påskyndas.

Den tillverkande företagsamheten, främst inom verkstadsindustrin, har att möta allt större krav på snabba och precisa leveranser. Förmåga att även på långa avstånd leverera "just in time" blir alltmer ett konkurrensmedel. För att nå ett sådant syfte tvingas industrin att även på långa avstånd leverera på långtradare i stället för, som vore naturligt, på järnväg.

För bulkvaror har järnvägsvagnar en obestridlig fördel som rullande lager. Framtida miljökrav att begränsa den långväga lastbilstrafiken gör det nödvändigt att förstärka järnvägens roll även för snabba och precisa leveranser. Härför har utvecklats metoden med container- och kombitransporter. Vid kombitransport lastas produkterna i lastbilståg, som körs upp på särskilda järnvägsvagnar, varefter dragbilen kör ifrån för nya uppgifter. Vid järnvägs-transportens slut hämtas lastbilståget av en annan dragbil, som kör det till kunden.

Systemet med kombitrafik har många fördelar. Transporten blir från dörr till dörr. Någon omlastning sker inte och leverantören stavar själv ömtaligt gods. Även med skärpta miljökrav blir lastbilstransporten i godtagbar omfattning begränsad. Genom tillreseavstånd och lossningsavstånd på 10–20 mil för lastbil blir järnvägstransporten i hela landet på elektrifierad järnväg utan diesellavgaser. Systemet finns redan och är starkt under utveckling.

Man kommer i framtiden förvisso att finna lastbilstransporter i städer alltmer störande. Därför är det angeläget att omlastningsterminaler utbildas utanför städerna. 1800-talets knutpunktssystem tycks böra komma till heders med omlastning t. ex. i Vännäs och inte i Umeå, i Storvik för Gävleområdet eller i Hallsberg för Örebroområdet.

Det är nu nödvändigt att skynda på utvecklingen mot snabba leveranser "just in time". Godståg med prioriterad tågföring i hög hastighet måste utvecklas. Utrustning härför finns utvecklad, dels vagnmateriel, dels dragkraft, ellok RC6 för 160 km per timme. En nödvändighet är fasta förbindelser med kontinenten.

För norrländsk industri är en utveckling av transportsystem i antydd riktning en oundgänglig, framtida nödvändighet. I detta syfte måste stambanan i norr prioriteras före andra trafikanspråk.

Hemställan

Mot. 1987/88

T11

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utvecklingen mot snabba kombitransporter bör påskyndas.

Stockholm i januari 1988

Nils Erik Wååg (s)